

Vsem občinam v RS

Številka: 090-64/2019/4
Datum: 5. 7. 2019

Zadeva: Izvajanje Zakon o dostopu do informacij javnega značaja v krajevnih skupnostih

Spoštovani,

Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: ministrstvo) je sistemsko pristojno za izvajanje Zakona o dostopu do informacij javnega značaja¹ (v nadaljevanju: ZDIJZ). S strani Inšpektorata za javni sektor, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem določb ZDIJZ, smo bili obveščeni o nepravilnem oziroma pomanjkljivem izvajanju ZDIJZ s strani krajevnih skupnosti; inšpektorat ocenjuje, da gre za sistemsko problematiko. Krajevne skupnosti, ki imajo status oseb javnega prava so namreč v celoti zavezanke za posredovanje informacij javnega značaja.

Na ministrstvu izvajamo spodbujevalne naloge na omenjenem področju, zato vas zato želimo opozoriti oz. pomagati pri delu in vam v nadaljevanju posredujemo nekaj informacij v zvezi z ZDIJZ:

ZDIJZ ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb (v nadaljevanju: organi). V 5. členu ZDIJZ je zapisano temeljno načelo zakona, po katerem so informacije javnega značaja prosto dostopne vsakomur - pravnim ali fizičnim osebam – ne glede na morebitni obstoj pravnega interesa.

ZDIJZ v 1. odstavku 1. člena med zavezance uvršča tudi organe lokalnih skupnosti. Zakon o lokalni samoupravi² v 1. členu ureja, da so občine temeljne samoupravne lokalne skupnosti. Organi občine in s tem zavezanci po ZDIJZ so naslednji: občinski oz. mestni svet, župan in nadzorni odbor (28. čl. ZLS). 1. odstavek 18. člena ZLS pa določa, da se na območju občine lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti); gre za dele občine, ki imajo prav tako svoje organe (npr. svet krajevne skupnosti) in tudi ti so zavezanci po ZDIJZ.

¹ ZDIJZ, Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18.

² ZLS, Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSL-1 in 30/18.

Krajevne skupnosti (v nadaljevanju: KS), ki imajo status oseb javnega prava, so dolžne posredovati informacije javnega značaja, postopek odločanja o zahtevi za posredovanje informacij javnega značaja (npr. zavrnilne odločbe ali delne zavrnitve) pa mora voditi po določbah Zakona o splošnem upravnem postopku³ (v nadaljevanju: ZUP). Postopek z zahtevo za dostop po ZDIJZ v organu vodi in v njem odloča predstojnik ali uradna oseba iz 9. člena ZDIJZ. V KS, ki je kolegijski organ, bi moral torej svet KS določiti odgovorno osebo za posredovanje IJZ. Oseba, ki vodi upravni postopek na podlagi ZDIJZ (t.j. v primeru, ko gre za izdajo delne ali popolne zavrnitve zahteve za dostop do IJZ), pa mora izpolnjevati tudi pogoje iz 28. - 32. člena ZUP.

V skladu s 1. odstavkom 4. člena ZDIJZ je »informacija javnega značaja« tista informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali drugega dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. V tem smislu predstavljajo npr. pogodbe in računi, ki jih sklepajo lokalne skupnosti oz. krajevne skupnosti, informacije javnega značaja. V skladu z načelom transparentnosti delovanja javnih organov po ZDIJZ, mora zavezanec na podlagi zahteve prosilca, posredovati informacijo oz. kopijo dokumenta, kadar z njo razpolaga in v primeru, da ne obstoji kateri od enajstih zakonsko določenih razlogov za zavrnitev dostopa iz 5.a ali 6. člena ZDIJZ. Z izjemami se varuje določene legitimne zasebne ali javne interese (poslovna skrivnost; osebni podatek in drugi). Ne glede na navedene izjeme, pa so praviloma javni podatki, ki razkrivajo porabo javnih sredstev.

Kadar je v primeru, da dokument vsebuje izvzete podatke, mogoče le-te izločiti iz dokumenta (npr. zbrisati) mora organ zahtevi praviloma vsaj delno ugoditi tako, da omogoči t.i. delni dostop (7. člen ZDIJZ). Organ mora na podlagi zahteve prosilca za dostop do podatkov po ZDIJZ, vedno, kadar pisni zahtevi prosilca ne ugotovi, izdati pisno odločbo, zoper katero ima prosilec možnost pritožbe na Informacijskega pooblaščenca. Možnost pritožbe ima prosilec tudi v primeru, če v roku 20 delovnih dni, organ ne izda odločbe (t.i. pritožba zaradi molka organa; 6. odstavek 22. člena ZDIJZ). Pritožbo je potrebno nasloviti na Informacijskega pooblaščenca, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, pošlje pa se jo organu (ta jo potem posreduje Informacijskemu pooblaščenču).

Navedli smo osnovne informacije v zvezi s posredovanjem informacij javnega značaja in obveznostih občin oz. krajevnih skupnosti. Svetujemo vam, da za več oz. bolj podrobne informacije obiščete spletno stran **Informacijskega pooblaščenca**⁴ in prenovljeno spletno mesto državne uprave **GOV.SI**.⁵

Vljudno prosimo za posredovanje tega dopisa vsem krajevnim skupnostim, ki so osebe javnega prava v vaši občini. Seznam zavezancev je razviden tudi v Registru zavezancev za informacije javnega značaja⁶ (v nadaljevanju: RZIJZ) pri Ajpes. Ob tej priložnosti vas prosimo, da preverite ali ste vnesli vse krajevne skupnosti v RZIJZ. V kolikor tega niste storili, te krajevne skupnosti vnesite v RZIJZ.

S spoštovanjem,

Mojca Ramšak Pešec
državna sekretarka

V vednost:

- Skupnost občin Slovenije SOS (e naslov: info@skupnostobcin.si)

³ ZUP: Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13.

⁴ Informacijski pooblaščenec: <https://www.ip-rs.si/informacije-javnega-znacaja/>

⁵ GOV.SI; <https://urednik-gov.sigov.si/podrocja/drzava-in-druzba/javni-sektor/>

⁶ RZIJZ: https://www.ajpes.si/Registri/Drugi_registri/Zavezanci_za_informacije_javnega_znacaja/Splosno

- Združenje občin Slovenije ZOS (e naslov: info@zdruzenjeobcin.si)
- Združenje mestnih občin Slovenije ZMOS (e naslov: zmos@koper.si)
- Inšpektorat za javni sektor (e naslov: gp.ijs@gov.si)